

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

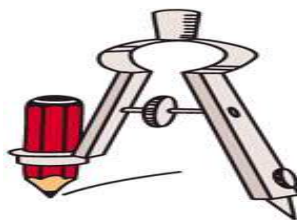

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Číslo projektu	CZ.1.07/1.5.00/34.0394
Škola	Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Hustopeče, Masarykovo nám. 1
Autor	Mgr. Renata Kučerová
Číslo materiálu	VY_42_INOVACE_12MA.2.07
Název	Lineární funkce
Téma hodiny	Lineární funkce – průběh funkce, vlastnosti funkcí, tvorba grafů, grafy s absolutní hodnotou
Předmět	Matematika
Ročník/y/	2.ročník a 4.ročník(opakování ke státní maturitě)
Anotace	Cílem procvičení lineárních funkcí, funkcí s absolutní hodnotou. Pracovní list může sloužit jako součást opakování v hodině nebo jako domácí příprava k písemné práci.
Datum vytvoření	Vytvořeno 15. ledna 2013.
Očekávaný výstup	Žáci si procvičí lineární funkci, zopakují vlastnosti lineárních funkcí (mohou určovat $D(f)$, $H(f)$, rostoucí-klesající, sudost- lichost, omezenost). Dále si též procvičí lineární funkci s absolutní hodnotou
Druh učebního materiálu	Pracovní listy

Lineární funkce

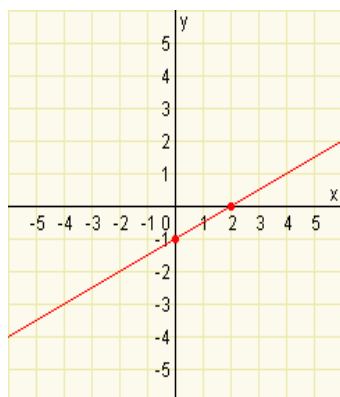
-dána předpisem $f : y = ax + b$, kde $a, b \in R$

-grafem je **přímka**

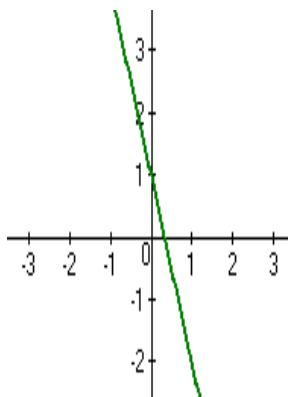
-je-li $b = 0$, jde o funkci $f : y = ax$. Tuto funkci nazýváme **přímá úměrnost**

Druhy lineárních funkcí

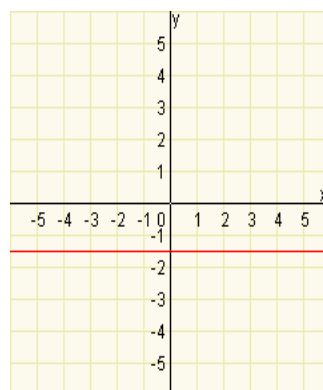
$a > 0$

$a < 0$

$a = 0$

Příklady:

A) Načrtněte grafy lineárních funkcí:

1) $y = 2x$

2) $y = -0,5x$

3) $y = x + 3$

4) $y = x - 2$

5) $y = -5$

6) $3x - 2y + 4 = 0$

7) $2x + 5y - 1 = 0$

8) $x + 3y - 6 = 0$

B) Načrtněte grafy s absolutními hodnotami:

$$1) y = |x|$$

$$2) y = -|x|$$

$$3) y = |2 - x|$$

$$4) y = |x - 3|$$

$$5) y = -|x + 1|$$

$$6) y = |x| - 4$$

$$7) y = -1 - |x|$$

$$8) y = 2 + |x + 0,5|$$

$$9) y = |x - 5| - 3$$

$$10) y = 1 - |x - 1|$$

$$11) y = |x - 2| + 2$$

Řešení

A) Načrtněte grafy lineárních funkcí.

Pozn.:v následující tabulce jsou zvoleny libovolné hodnoty x a k nim příslušné funkční hodnoty. Tyto souřadnice pak vynesete do soustavy souřadnic. Úlohy 6,7,8 musíte nejdříve upravit.

předpis funkce	$f(-1)$	$f(0)$	$f(1)$
1) $y=2x$	-2	0	2
2) $y=-0,5x$	0,5	0	-0,5
3) $y=x+3$	2	3	4
4) $y=x-2$	-3	-2	-1
5) $y=-5$	-5	-5	-5
6) $3x-2+4=0$ $y=(3x+4)/2$	$1/2$	2	$7/2$
7) $2x+5-1=0$ $y=(-2x+1)/5$	$3/5$	$1/5$	$-1/5$
8) $x+3y-6=0$ $y=(-x+6)/3$	$7/3$	2	$5/3$

B)Načrtněte grafy s absolutní hodnotou:

Pozn. V řešení jsou uvedeny vrcholy funkce.

Grafy "nad osou x ":

1) $V[0,0]$

3) $V[2,0]$

4) $V[3,0]$

6) $V[0,-4]$

8) $V\left[-\frac{1}{2}, 2\right]$

9) $V[5,-3]$

Grafy "pod osou x ":

5) $V[-1,0]$

7) $V[0,-1]$

10) $V[1,1]$

11) $V[2,2]$

Zdroje:

- 1) Vlastní archiv autora
- 2) ČERMÁK, Pavel a Petra ČERVINKOVÁ. *Odmaturuj z matematiky 1*. 3.vydání. Brno: Didaktis, 2004. ISBN 80-7358-014-4.
- 3) <http://www.zajickove.estranky.cz/clanky/domaci-ukoly.3/>
- 4) <http://www.matweb.cz/linearni-funkce>
- 5) http://www.karlin.mff.cuni.cz/katedry/kdm/diplomky/jaroslav_richter/kap1/kap1.php?sec=a

II